

З А М А Н

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ ВРЕМЯ ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Университетде төбөшү

Александр ХЛОПОНИН:

Кавказ Россейни, Россей а Кавказны байыкъландырады

23-чю апрельде Россейни Правительствосу вице-премьер РФ-ни Президентини Север-Кавказ федеральни округда толуг эркинлик келечени Александр Хлопонин КЪАМР-ни Президентини Арсен Конокос эм КЪАМР-ни Правительствосуну Председетини Александр Меркулов бла бирге Къабарты Малкъар къырал университетте келди.

Александр Хлопонин Россейде илму айныгъан чөртгенди, алай алимлени ишери жашуға синдиримейди. Ректор "Терекалмаз" заводда бусагата хайраланылып турган илму ишни көргөзгөндө, вице премьер анга эс бургады.

Барасби Карамурзов бизни университетте алимлери нанотехнологияла бла элличи жылдан бири көрөшгөндөрүн, Россейде уа илму-но юсеринден энци айтханды: «Биз ачканы билим беруге къората билебиз, алай билимден ача чыгара уа билимбиз» - дегенди поппред. - Факультет адاملарыбыз кепдоло, илму-буз айныды дейбиз, сора машиналары, компьютерлени, битен уа техниканы тыш къырайдан сатып нек алабыз? Хар затабыз кесибизиники болурга керекди».

Американы өзүндө ишлеген профессорну сау жылга октуган лекциялары 80 сагъат болады, дегенди. Жаланда 80 сагъат! Сора не ючюн төбөйдө къарал анга бийик иш хакъ? Студентле эм аспирантла бла бардырган илму иши ючюн. Биология факультетини студенткасы Мадина Кармокова: «Мында ишлеп башлаганын Кавказга кез къарамыгъа төрөнгөнгимди?» - деп сорганды. Александр Геннадьевич Кавказны жагынды ачканын айтханды: «Кавказ бийик культураны эм сейрилик табыгъатын жерди» - дегенди. - Алай бизни жуарларыбыз мында тынчлык болса соймайды. Россейни къоркунулу регионлары жаланда Кавказ сунмагъыз. Сибирье бла Узак Востока болуп да къыйынды. Тыш къыралла Сибирни сырьесу битеу дуннига ишлесе сюөдиле, кеслерини предпрититиларын ишлеп, андан Россейни кетериге керешедиле.

Көрмюч бла шагъыреллену

Бек биринчи КЪАМР-ну ректору Барасби Карамурзов къонокъланы фойеде көрмюч бла шагъыреллендиргенди. Ол тогуз классны бошагъан ала, университетини коллеждерине кирип, аны бошагъандан сора университетини студентлери болгъанлары билдиргенди. Төрт жылдан бакалаврла хазырландыла, бакалаврлардан сора магистратуралга баргъанла уа ани жылдан магистрле боладыла. Хлопонин бу сынауни игме аныганды.

Александр Хлопонин Көрмюч бла шагъырелленеди.

ну бу бутарга энди айнып башлаганын айтханды. Бизнес-инкубаторну юсюнден айтта туруп, ректор аны нек курапганын ачыклагъанды: тире жаг адамлагла болушукъга.

Студентле бла ачыкъ сөлесуи

Көрмючтен сора Александр Хлопонин студентле бла төбөшгенди. Ол бу бутарда Север-Кавказ федеральни округ къалай айныгъаны юсюнден программа къурада турганын билдиргенди. Анга РФ-ни Правительствосу къарагъандан сора ол 2011 жылда жашауда бардырылыкды. Бусагата айнырга белгиленгенде болуп угай, усталыкларына көре жерле табардыла. - дегенди ректор. - Американы илму институтларында окуну ишлейди биз өсдорген алимле».

Билим берю

Тамаланы Хамит – жылны бек иги устазы

Тырнаузуни лицейини мектебинде алгъаракъда көп жылдан бири төреге айналдырган «Эбрус районда Жылны устазы» деген конкурсу өткөргенде бардырылган бек иги устазы Анга «Билим берю» миллет проектини көчкөмде 2010 жылда эришулеге катышкан, битуюлу билим берген программаларны жашауда бардырган окуучу уйрежденилгенде сиз устаз катышханды.

дан да жюри болгъанды. Ол а рай онда билим берю жаны бла ишени болумна къараган жамаат советини келечилеринден къурагъанды. Хар замандача, эришу байрам халда бардырылганды эм аны көзюнде көнүрт көмерге да болгъандыла. Кеслерини тепсую хунерлерин «Арабек» эм «Салам» юлгюлю сабий ансамбльге көргөзгөндиле.

ТЕМПИРЛАНЫ АНОТАЛИЙ, СУРАТДА: «Жылны устазы» конкурса хорлагъан Тамаланы Хамит

ЖЕТИШИМ

Хунерлерини багасын чыгаргандыла

Нальчикте Искусстволарны 1-чи номерли школуну «Кавказ» деген тепсую ансамбли озган мыкында Кисловодск шахардан къайтханды. Анда ол, Битероссей хоргогарфини конкурса катышып, ани Гран-принге тийишли болганды. Жаш тепсуочулени Къабарты-Малкъар, Къарачай-Черкес эм Ингуш Республикалары сыйлы артисти Горойланы Джамболат юйретеди.

көре, бу жолга дери ала бир торлю конкурса къатышгандыла. Аны себепли хорлам биотонда багъалды. «Кавказ» бла бирге конкурса хунерлерини 70 тепсую коллектив къошулганды. Нальчикте анда 50 адам къатышкан тепсуочуни көргөзгөндиле. Солисте 6-жыллык Тамерлан Калмыков бла Аназура Аназура а жюрини жорегине жол табалгъанды. Аны келечилери ансамбльге Гран-прини бере турар, ол профессионал коллективча тепсегинени белгилегенди.

АЛИХАНЛАНЫ Эвелина, СУРАНЫ ХОЛАЛАНЫ Марият алгъанды.

Миномёт батареяны
связисти
2 бет

Срапильни уялчакъ,
жарыкъ ишаруу
3 бет

Скульптураларында -
таулу инсанни жаны
3 бет

Акъылдан
ожашдыргъан алтын
4 бет

ФЕСТИВАЛЬ

Жарыкъ байрамга айланрыкъды

16-20-чы майда Нальчикде «Россейлик студентеская весна» Битероссей жаш төлю фестивалынын финалы өткериди. Анга къыралны 70 субъектинден регион конкурсада хорлагъанча, битен уа 1500 адам къатышкандыла.

Кесини 18-жыллыгъан бу фестивал Къабарты-Малкъарны жеринде белгилерди. Аны курагъанла эм бардыргъанла РФ-ни Спорт, туризм эм жаш төлю политика жаны бла министрствосун эм «Россейский союз молодежи» Битероссей жамауат организациясы. Бизни республикадан бу ишни курауну кеси боюнларына КЪАМР-ни Правительствосу бла Информацион коммуникация, жамауат биргиулене эмда жаш төлюно ишери жаны бла министрствосу алгъанды.

«Россейлик студенческая весна» - Россейде студент чыгармачылыкжыны айнытуу жаны бла жангы программада. Аны баш мурады жаш төлюно культураны өсдоргюню, адет-төрелени унутмазча этиду. Фестиваль республиканы жашаууда жарыкъ байрамдан бири болгунна ишлекни жокъду.

Фестивальны өтдоргюге къатыштырга 18-30 жыллары болган төлеулерди къатыштыралдыла. Толу информацияны 77-83-35, 8-229-700-64-74 телефон номерлеге өлөшши билгире неда 360051, Нальчик, Ленин аты проспек. 57 эм Информацион коммуникация, жамауат биргиулене эмда жаш төлюно ишери жаны бла министрствосуну жаш төлю программада эм муниципалитетте бла байланыла жореткен белгюлюнде табарга болушукъду.

КЪАСЫМЛАНЫ Аминат.

СЕНИ САЙЛАУНГ

Огъурлу жумушка къошул

Россей Федерацияда жаш төлю политиканы мурастарындан бири эм жаш адамлары кеслерини ара-кышкылары бла социальни маганалы ишлеге къатышдыраду. Огъурлулук, жандуурлук этиуге къатыша, ала сагъа, ала зорук проектерге кошорини къошардыла, профессионал саны алдыла, хунерликлерин өсдоргюде.

Анга волонтер иш дейди. Ол нелтеринги, оюмларынгы жашауга синдиргенге, жаны шухёла тарбаргы болушукъду. Сен жаш эрег, жашауда кириши курауну келешекте жашаууга къатыштыраду. Алай этер ючюн www.jabara01.ru сайтда кириши атыгы жаз. Алай а игилик этерге итиген миллионла бла адамга къошулурга болушукъду.

Сайтка былай тошерикке: регистрация эткенден сора, Интернетде электрон почтаны билдириу келтири. Анда сагъа «Волонтер» болушукъду киталыгъа берилдикди. Ара уа сен кылайы социальни ишлеге къатышканын юсюнден жазу этилидикди.

«Волонтерни киталыгъа» КЪАМР-ни Информацион коммуникация, жамауат биргиулене эмда жаш төлюно ишери жаны бла министрствосу бердикди. Районда уа бу ишни администрацияда жаш төлюно ишери жаны бла специалистле бардырадыла.

Чабакъчылыкъ

Тюрлю-тюрлю онглары хайырлана

Къыралыбызда къыбал этген «Агропромышленность комплексини айнытуу» миллет проектте къошулганды чабакъчылыкъ да. Аны уа ол белюмю айнытууда уллу маганасы барды. Мен сөзюм алай бошдан башламагъанча, - дегенди «Къумалы чабакъчы водоран» «Къабарты-Малкъар» заводни генеральни директорну орунбасары Альберт Танахов. - Миллет проектте къошулганыбыз хайырланды чабакъчылыкъ жаны бла специализацияланган моллекге, заводлагъа эм ол белюм бла юрештирге тауелленгенге сиз жын болмагъа кедирге алырга эркилик берилгенди. Ол бири, Энцини жаны бла, кредитлени ортакъ къайтаруу, процентлеге къошулган ачканы ючюн бирин төлеуно къырал кесини боюнна алады. Ол да сезимиза болушукъду.

Ушакъ негерибиз айтханга көре, чабакъчылыкъ бла юрешу не заманда да фрайдала иш болгъанды. Эрте, бурун замандада окуму форель чыгъанды жюз граммына бир алын сом берип тургандыла. Алимле эм специалистле бардырган тергелуге көре, тийишли болупла къуралып, тынгылы къаралса, Россейни регионларында сатылган чабакъланы 70-80 процентни тыш къыралда келтири айландыла. Алай продукция бла кесибизни жалчыгырга онгубуз барды. Андан ары ушакъбыз теориядан заводну ишине келди. «Майскиини чабакъ заводу» да биз башда айтхан предпритиямга боюнады. Бирге къошул айтханда алыны келтери 50 гектар жерни алдыла. Алгъа асламдан къызыл тер жюбөндөн чыгъган артезиан суула къошулганына турдалыла. Ол а чабакъланы торлю-торлю аурулдан аурулмазлыгына эм терж айнуларына себеп болады.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Эски сурат

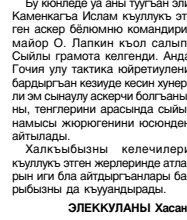
Бу сурат 1911 жылда Нальчикте Ийналу Чержиевич сурат оюнда алынганды. Көндөн бери...

ОСМАНЛАНЫ Хыйса.

Спорт

Таулу жаш абызырамаганды

Бу көндө Грецияда Солонициде самбодан Европаны биринчилиги бардырылганды. Ага 17-жылкы жемтагы Занкишланы...

ТАППАСХАНЛАНЫ Аминат.

он зат Казбекчи да да абызырамаганды эм ол кеси аурулугун да биринчилиги ычкандырамаганды.

Хунерли аскерчи

Көл болмий Астраханга ЮФУ-н аскер хуа колчирини беломчирини арасында аскер-кюл туртушудан эришилде бардырылганды. Алага аскер-хуа...

Доммакь призёр Саратов шахарда 11-18-чи апрельде 1994-1995 жылдада тугган жашланы араларында...

Жигитини кыбына кирип кылады

Айткыламы америкалы киноактер Аль Пачино («Крстын отц» деген фильм бла белгилу болганды) биогонлоке битеудуниа киномагарафда роллары ючюн нек кел ачылган он актеру сынан кереди. Италиден Америкага кенген жарлы иммигрантланы жашлары эди. Жарлы, искусствуда бир адамды да танымганын, кылай келген болуп ол биогоню жетишмеми?

Театр комедияга чакырады

Италиялы драматург Карло Гольдонини (1707-1793) пьесалары бизни малкыр театры сахнасында энди дери да салына турганды. Ага кырады жазуучу 267 пьеса жарашдырганды. Аладан аламысы битеудуниа драматургияны алтын хазнасына киргенди ол. «Слуга двух господ», «Житран вдова»...

Аккыялдан ажаашдырган алтын Болгун иш

Огань эмнорю акырында миллетте бир бирге шашу, кырачыдан болуп турган жашуу бузган заманда, Салимат да, халкыны аламысына, ба зарлыкка, сатуу-алууга юйренип, койе ил хайыр тошорде башланы. Эри Аминат, жашчыклары Хасан бла Хусей да, кыбынырак турса да, онгусу жаша...

ри да болмагыны сейр да этдишкенде, Хасан бла Хусейдан да атынысы, ош палтосун дулагына алды турды. Не этерик эди, арха ойюне кылатды. Алай халы врачла айтычана тойло эди. Башы, нек эсе да, бир ауур болганды. Ага кырады турган кылап кылап жана эриде. Эри да, сабийлери да бирде кыуанган окуяна этедиле. Бу авари болма...

ди Сора мен кесими атыларны мурулгандай Сен дитынамык да, санга инанып жорголенген да Алах кыруугун. Керемисе аны теги олшегенени, деп, келтирген саугасын да стопдан сермел алып, койе таба алганды. Уста кылат, койе таба берип, жорек кылапгысын билгирди. Ола, жук да айтмай, ташларын стол кынагыга жайды. Аланы ары берип тегири кел...

Сөзбөр

ЭНИНЕ: 1. Эки оок кызылдарча, бири бирлерине кышуушун жер. 3. Чыкырагандан ташуу этуо зат. 8. Бир ата-анан туулган акыраандар, эгед. 9. Эки жаны кели болмаган уулуулугуна терен багыт жорго алынганды. 10. Адамдын тылганды дейдиле. 11. Тегерек олтуру, ооюлу. 13. Бек кызыр кулак, машокулук кулак (кырач). 16. Ант. 19. Жаш болуп мурулганды чыткыч. 20. Кызырларда кышай атынганды индидирча ыргагы болган ооруою таяк. 21. Итбур (полю жемчиш). 22. Кычырык, даур. 23. Хазре (жукун). 24. Сирини президент болуп турганды. 25. Эр киши ат. 27. Башкыорто салыны ара шахары. 29. Мактам бла айтылуучу назаму. 30. Метекени эм ор маталыгыны тыш кыбуакуланы. ЕРЕСИНЕ: 1. Биреу жаны болганды басуулу. 2. Горбокежини «вкисон». 3. Эзге неда ийиле уста. 4. Орус «сорта». 5. Бек оозгоке болдыла ады. 6. Жыак «машок». 7. Эти аш,

ула-кыша, дагыда бир-эки жыл ишкенде, бир бирге шашу, кырачыдан болуп турган жашуу бузган заманда, Салимат да, халкыны аламысына, ба зарлыкка, сатуу-алууга юйренип, койе ил хайыр тошорде башланы. Эри Аминат, жашчыклары Хасан бла Хусей да, кыбынырак турса да, онгусу жаша...

ула-кыша, дагыда бир-эки жыл ишкенде, бир бирге шашу, кырачыдан болуп турган жашуу бузган заманда, Салимат да, халкыны аламысына, ба зарлыкка, сатуу-алууга юйренип, койе ил хайыр тошорде башланы. Эри Аминат, жашчыклары Хасан бла Хусей да, кыбынырак турса да, онгусу жаша...

УЧРЕДИТЕЛГЕКЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛБЫСТЫС. Баш редактор АТТАЛАНЫ Жамал. РЕДКОЛЛЕГИЯ: АЛИКАЛАНЫ Владимир, АПАПЛАНЫ Музафар... ТЕЛЕФОНА: Редактору примышлы - 42-4341... РЕДАКЦИНЫ БЕЛОМЧЕРИ: Жанауат-политика бөлөм - 42-67-68, 42-24-02... ГАЗЕТИН БАСМАГЪА КЪМР-НИ Информациа коммуникова, жамаат бирдүүлүк эм жаш болмош ишери асы бла министрстволу компьютер службасы хазыр этенди.